

perfluo periturus? An fortasse quæ acta fuerint de socio tuo Marcello, simili errore decepto, ad tuam minime notitiam pervenerunt? Consule tibi, deorum immortalium numina venerando. Cognosce quæ adorari sacratissimi imperatoris decernit auctoritas: quæ et patres nostri viderunt, et nos eorum effigies sanctissimas adoramus, et quorum progenies cœlis manifestissime dominatur. Omnipotentem itaque Jovem, et Junonem ejus conjugem ac sororem: Venerem etiam tanti dei filiam, Vulcanam et Martem fratres ipsius pariter et maritos adora. Quod si non feceris, longe a collega tuo Marcello gravioribus suppliciis punieris.

Sanctus Valerianus respondit: « Præsidentem te esse, et judicem provinciarum, circumstans declarat officium; sed omnis scientiæ, error gentilium reddit ignarum. Quomodo imperatoris tui nefaria religione, imperatorum decreta convellis? Quæ sunt numina ista quæ loqueris? Incesta puniri legum præcipiunt statuta; et tu deum esse omnipotentem voce sacrilega profiteris, quem germanæ suæ fuisse conjugem non negasti; filiamque ejus Venerem, fratris uxorem a me æstimas adorandam? Hæc crimina in numinibus veneranda, et in hominibus damnanda pronuntias? Tuo te satis abundeque errore confundis. Et beatissimi fratris mei Marcelli supplicia mihi te illaturum minaris, glorioso certamine superata? Atque utinam te victum et illius virtute, et tua pronuntiatione cognosceres, et Deum cœli ac terræ dominatorem omnium rerum atque factorem, de bonis sensibus adorares; qui sine crimine passus est; ut sua nos morte ab æterno mortis crimine liberaret et sua resurrectione fiduciam nobis perpetuæ salutis ostenderet, cujus regni nec finis nec principium invenitur! Ille est Deus verus, qui non

A in metallis, nec in lapidibus, sed in templo fidei et æternæ beatitudinis gratia reperitur. »

Priscus præses dixit: « Circumstantia puniendi supplicia non pavescis? Et velut justificaturus [al., judicaturus] judicem vana quædam deliramenta pronuntias? Nunc evidentius approbabis meorum virtutem numinum, aut vanam Dei tui potentiam, in tormenta desiciens. » Sanctus Valerianus respondit: « Tormenta ista quæ nominas, jam a præcedentibus meis sunt commilitonibus superata. » Tunc sævissimus præses stipiti appensum sanctum Dei martyrem unguibus jussit ferreis laniari: et cum auxilio Christi nullis fatigatus suppliciis in laude Domini perduraret, ac nequissimus præses, per illius perseverantiam et ad veram Christianæ fidei religionem pervenire plurimos vereretur, solum exinde, in locum quo nunc venerandi corporis reliquias excolimus, gladio feriente jussit interfici.

Tunc sanctus Valerianus primi martyris et levitæ sancti Stephani habens gratiam et gloriâ reminiscens, cœlos intuens illum vidit oculis sibi offerre coronam, cui moriendo non metuit martyrii præbere victoriam. Sic itaque sanctus martyr locum illum corpore consecravit, cœlorum spiritu regna conscendens. Cujus festivitatem annuam celebrantes patrociniū de bonis mentibus exoremus, ut si lem plebis augeat, provinciam propriam tueatur, cunctumque populum suis cultibus adherentem pia intercessione conservet: et qui ejus triumphum devotus ac fidelis scripter excoluit, in præsentis sæculo, vel in futuro, patrociniū ejus æterna gratia muniat, præstante Domino nostro Jesu Christo, cui est imperium et potestas cum Patre et Spiritu sancto in sæcula sæculorum. Amen.

DE VISITATIONE INFIRMORUM

(In codice ms. bibliothecæ Lambethanæ Londinensis Baldrico vindicatur hoc opusculum, quod esse unum ex illis quæ inter supposita Augustino leguntur jam suspicatus fuerat Oudinus. Hanc conjecturam suo testimonio confirmat D. Pitra, qui nuper codicem Lambethanum evoluit, ex cujus auctoritate libellum hanc ὁδὸς πικρὸν hucusque, Baldrico restituendum censet. — Vide Patrologiæ tom. XL, Operum S. Augustini VI, col. 1147.)

BALDRICI DOLENSIS

DIPLOMA

Quo omnia bona monasterii S. Florentii confirmat.

(Anno 1109.)

[Spicil. edit. de la Barre, t. III, p. 459.]

Quoniam antiquorum bene gesta a modernis multoties depravantur, nec sæcularia tantum, sed etiam ecclesiastica jura ignorantium seria sieve perturbat

D cupiditas: non incongruum hinc arbitror juxta rerum necessitudinem, et temporum rationem, præcedentium instituta succedentium consensu quasi

quibusdam falcire sustentamentis, atque quibusdam A munire praesidiis, ut qua manum inferre possit alieni cupidus appetitor, nihil reperiat. Haec quidem consideratione a monachis S. Florentii res quaedam ita gesta est. Dum dominus Baldricus Dolensis archiepiscopus, Roma rediens, in secundo ordinationis suae anno pallium, sui scilicet ordinis perfectionem, secum deferret, pridie Nonas Martii Salmuro apud Sanctum Florentium hospitatus est. Qui in crastina die, quae tunc Dominica evenit, capitulum ingressus, cum sermonem cum fratribus habuisset, ab ipsis rogatus est ut ea omnia quae in suo episcopio possidebant, et suae dignitatis consensui pertinebant, firmissime eis concederet, et sua auctoritate protegeret: quibus ipse se facturum spondit. Post triduum ergo, die scilicet quo discessurus erat, summo mane tabulam pulsare fecit, et fratribus

congregatis capitulum ingressus est, et eis omnia sicut poposcerant concessit, salva tamen querela canonicorum S. Sansonis, et ecclesiae Sanctae Mariae, quae in castro Dolis sita est. Hujus concessionis testes sunt Joannes episcopus S. Briochi, qui cum eo venerat et praesens aderat; dominus abbas Guillelmus ejusdem coenobii, Orgerius prior, et omnes alii fratres qui tum in conventu S. Florentii aderant, quos longum est enumerare. Ipse quoque Joannes episcopus concessit nobis et quidquid in episcopio suo habebamus, et quidquid exinde acquirere possemus.

Actum est hoc anno ab Incarnatione Domini 1109, indictione Romanorum II, cyclo lunari VIII, termino Paschali XIV, Kalendas Maii, die ipsius Paschae, VII Kalendas Maii, luna ipsius diei vicesima prima.

ANNO DOMINI MCXXX

HONORIUS II

PONTIFEX ROMANUS

NOTITIA HISTORICA

(MANSI, *Concil.*, XXI, 519)

Honorius, dictus ante Lambertus, Bononiae natus, C Ostiensis episcopus, qui Wormatiensi principum conventu resignantem libere investituram episcoporum imperatorem Henricum, auctoritate sedis apostolicae, cujus legatione fungebatur, vinculo anathematis absolverat, electus est pontifex XIX Kalendas Januarii, anno Christi 1124, tempore Henrici regis Germaniae V et imperatoris ejusdem nominis IV. Contra eum in schismate creatus est pseudopontifex Theobaldus sanctae Anastasiae cardinalis, Coelestini II nomine insignitus. Verum quia cum Honorio pars potior erat, inquit Chronicon Cassinense, fautores Theobaldi rerum eventum cernentes ad Honorium se contulerunt. Idem iisdem fere verbis abbas Urspergensis, addens eundem in Romana Ecclesia diutissime probatum, et in ea legatione, qua ipse dudum in reconciliatione regni et sacerdotii Germanicis in partibus strenue laboraverat, eis citraque notificatum, tam illorum qui longe, quam qui prope erant, sacerdotum unanimi favore consecratum, moreque sedis illius vere tanto honore dignum, Honorium appellatum esse. Unus Tyrius lib.

XIII Belli sacri, cap. 15, de electione hujus pontificis ait: « Eodem anno 1124 dominus Calistus bonae memoriae papa secundus vita decessit, cui substitutus est quidam Lambertus, patria Bononiensis, Ostiensis episcopus, qui dictus est Honorius. Hic electus est sub contentione cum quodam Theobaldo presbytero cardinali tituli Sanctae Anastasiae; et quia electio ipsius Honorii minus canonice processerat, post duodecim dies in conspectu fratrum mitram et mantum sponte refutavit atque deposuit. Fratres vero tam episcopi quam presbyteri et diaconi cardinales, videntes ipsius humilitatem et prospicientes in posterum ne in Romanam Ecclesiam aliquam inducerent novitatem, quod perperam factum fuerat in melius reformarunt, et eundem Honorium denno auctorizantes ad ejus vestigia procederunt, et tanquam pastori suo et universali papae consuetam obedientiam sibi exhibuere. » Haec de Honorii electione Tyrius. Eadem iisdem fere verbis Pandulphus apud Baronium: « Willelmum Tyri archiepiscopum ex Latinis primum a Guaremundō Hierosolymitano patriarcha consecratum pallio do-